

FICSIMM
Federația pentru
Inovare și Competitivitate
Sustenabilă în IMM-uri

Organizația
Femeilor
Antreprenor®
2020

Propuneri pentru reducerea disparităților

dintre și, respectiv, în interiorul
regiunilor de dezvoltare din România,
în contextul discuțiilor cu privire la
Politica de Coeziune post-2027

1. Investiții direcționate în infrastructură

Obiectiv:

Îmbunătățirea infrastructurii critice în județele mai puțin dezvoltate pentru a stimula creșterea economică, a îmbunătăți calitatea vieții și a facilita accesul la servicii esențiale.

Aliniere cu documentele de politici:

Investițiile în infrastructură trebuie să se concentreze pe crearea unei conectivități mai bune între regiunile subdezvoltate și centrele urbane dezvoltate, în conformitate cu orientările UE care subliniază necesitatea îmbunătățirii infrastructurii de transport, energie și comunicații pentru a spori competitivitatea și coeziunea teritorială.

Context și necesitate:

Județele mai puțin dezvoltate din România se confruntă cu deficiențe majore în ceea ce privește infrastructura, care limitează dezvoltarea economică și accesul locuitorilor la servicii esențiale. Dezvoltarea inegală a infrastructurii între regiunile din România accentuează disparitățile economice și sociale, afectând coeziunea națională și integrarea europeană. Prin urmare, este crucial să se concentreze investițiile în infrastructură în aceste zone pentru a corecta aceste deficiențe și a asigura o dezvoltare mai echitabilă.

Domenii-cheie de investiție:

A. Infrastructură de transport

- **Modernizarea drumurilor:** Investițiile trebuie direcționate către modernizarea și extinderea rețelei de drumuri locale și regionale. Acest lucru include reabilitarea drumurilor deteriorate, lărgirea drumurilor înguste și îmbunătățirea siguranței rutiere prin instalarea de semnalizări corespunzătoare și măsuri de securitate. Scopul este de a reduce timpul de călătorie și de a îmbunătăți conectivitatea cu centrele economice majore, facilitând astfel transportul de bunuri și servicii.

- **Sisteme de transport public:** Dezvoltarea și îmbunătățirea sistemelor de transport public, cum ar fi autobuzele și trenurile regionale, sunt esențiale pentru a crește mobilitatea locuitorilor, în special pentru cei care nu au acces la transport privat. Aceste investiții vor contribui la reducerea izolării comunităților rurale și vor facilita accesul la piețele de muncă și educație.
- **Huburi logistice:** Crearea de centre logistice în regiunile subdezvoltate pentru a facilita mișcarea bunurilor și serviciilor. Aceste huburi vor integra economia locală în piețele naționale și internaționale, stimulând astfel creșterea economică locală.

B. Infrastructură sanitară

- **Modernizarea spitalelor:** Investițiile trebuie să includă modernizarea spitalelor existente cu echipamente medicale de ultimă generație, îmbunătățirea facilităților și extinderea serviciilor, în special în domeniile care necesită în prezent deplasări pe distanțe lungi. Aceasta va asigura accesul locuitorilor din zonele subdezvoltate la îngrijire medicală de calitate.
- **Construirea de clinici și puncte de sănătate:** În regiunile rurale, urbane mici și izolate, este esențial să se construiască clinici ambulatorii și puncte de sănătate pentru a oferi servicii medicale de bază aproape de comunități. Aceste unități vor reduce nevoia de deplasare a locuitorilor pentru a accesa îngrijiri medicale esențiale.

C. Infrastructură digitală

- **Extinderea rețelelor de bandă largă:** Asigurarea accesului la internet de mare viteză în zonele rurale și subdezvoltate este crucială pentru integrarea digitală a acestor regiuni. Investițiile trebuie să sprijine extinderea rețelelor de bandă largă, facilitând astfel accesul locuitorilor și întreprinderilor la servicii digitale și oportunități economice.
- **Educație digitală și telemedicină:** Conectivitatea digitală va susține, de asemenea, inițiativele de educație la distanță și telemedicină, oferind acces la resurse educaționale și servicii medicale chiar și în cele mai izolate zone.

Rezultate așteptate:

Prin implementarea acestor investiții direcționate în infrastructură, județele mai puțin dezvoltate vor beneficia de o creștere economică accelerată, o îmbunătățire a calității vieții pentru locuitori și o reducere a disparităților între regiunile din România.

Aceste măsuri vor facilita o mai bună integrare a acestor regiuni în economia națională și europeană, contribuind la coeziunea teritorială și socială pe termen lung.

Aliniere cu strategia UE și națională:

Aceste investiții sunt în deplină conformitate cu orientările Comisiei Europene pentru perioada 2024-2025, care subliniază necesitatea consolidării competitivității, dezvoltării durabile și coeziunii teritoriale.

De asemenea, acestea răspund cerințelor naționale de reducere a disparităților și de promovare a dezvoltării regionale echitabile, așa cum sunt enunțate în documentele de poziționare preliminară a României.

2. Gestionarea descentralizată a fondurilor

Obiectiv:

Implementarea unei gestiuni descentralizate a fondurilor pentru a permite autorităților locale din județele subdezvoltate mai multă autonomie în abordarea nevoilor de dezvoltare specifice.

Aliniere cu documentele de politici:

Aceasta reflectă principiul subsidiarității și guvernanței pe mai multe niveluri, esențiale pentru Politica de Coeziune post-2027, menținând în același timp accentul pe abordarea teritorială specifică fiecărei regiuni.

Context și necesitate:

În România, disparitățile regionale persistente sunt adesea exacerbate de un sistem de gestionare a fondurilor care este centralizat, ceea ce limitează capacitatea autorităților locale de a răspunde rapid și eficient la provocările locale.

Gestionarea descentralizată a fondurilor oferă o soluție prin care autoritățile locale pot dezvolta și implementa proiecte care sunt mai bine aliniate la nevoile specifice ale comunităților lor, contribuind astfel la reducerea disparităților și la promovarea unei dezvoltări regionale echilibrate.

Principii-cheie ale gestionării descentralizate:

A. Autonomia locală

- **Delegarea competențelor:** Prin gestionarea descentralizată a fondurilor, autoritățile locale din județele subdezvoltate vor primi competențe sporite în ceea ce privește planificarea, alocarea și utilizarea fondurilor europene și naționale. Aceste competențe includ identificarea priorităților de dezvoltare locală, elaborarea de proiecte și alocarea resurselor financiare necesare.

- **Decizii adaptate contextului local:** Autoritățile locale vor avea libertatea de a adapta investițiile și proiectele la specificul economic, social și cultural al regiunii lor, ceea ce va duce la soluții mai eficiente și mai relevante pentru problemele locale.

B. Flexibilitate și adaptabilitate

- **Răspuns rapid la nevoile emergente:** Gestionarea descentralizată permite autorităților locale să reacționeze rapid la nevoile emergente și la schimbările din contextul local. Aceasta include adaptarea proiectelor și a alocărilor financiare în funcție de evoluția priorităților regionale, fără a fi necesară trecerea prin procese birocratice complexe la nivel central.
- **Inovație și experimentare:** Autoritățile locale vor fi încurajate să experimenteze soluții inovatoare pentru problemele locale, având posibilitatea de a testa noi abordări și tehnologii, ceea ce poate duce la identificarea unor bune practici replicabile și în alte regiuni.

C. Responsabilitate și transparență

- **Monitorizare și evaluare la nivel local:** Odată cu creșterea autonomiei, autoritățile locale vor avea și responsabilitatea de a asigura transparența în utilizarea fondurilor și de a implementa mecanisme stricte de monitorizare și evaluare. Aceste mecanisme sunt esențiale pentru a asigura că fondurile sunt utilizate eficient și că rezultatele dorite sunt atinse.
- **Implicarea comunității:** Gestionarea descentralizată trebuie să fie însoțită de procese ample de consultare cu comunitățile locale pentru a asigura că proiectele reflectă cu adevărat nevoile și prioritățile acestora. Transparența în decizii și implicarea cetățenilor vor crește încrederea în administrațiile locale și vor stimula participarea activă a comunității.

D. Capacitate administrativă

- **Consolidarea capacității instituționale:** Gestionarea descentralizată a fondurilor va necesita o consolidare semnificativă a capacității administrative la nivel local. Acest lucru implică formarea personalului local în managementul fondurilor europene, planificare strategică și implementare de proiecte. Investițiile în dezvoltarea competențelor și a resurselor umane la nivel local vor fi esențiale pentru succesul acestui model de gestionare.
- **Parteneriate interinstituționale:** Autoritățile locale vor fi încurajate să dezvolte parteneriate cu alte instituții publice, ONG-uri și structurile asociative ale sectorului privat pentru a maximiza impactul fondurilor și pentru a asigura o implementare eficientă a proiectelor.

Rezultate așteptate:

Prin implementarea gestionării descentralizate a fondurilor, județele mai puțin dezvoltate vor avea capacitatea de a implementa proiecte mai bine adaptate la nevoile lor specifice, ceea ce va conduce la o utilizare mai eficientă a resurselor și la o dezvoltare regională mai echilibrată. Această abordare va contribui la reducerea disparităților regionale și la întărirea coeziunii economice și sociale în România.

Aliniere cu strategia UE și națională:

Gestionarea descentralizată a fondurilor este aliniată cu principiile subsidiarității și guvernantei pe mai multe niveluri, esențiale pentru Politica de Coeziune a Uniunii Europene post-2027.

Acest model de gestionare reflectă angajamentul României de a promova o abordare teritorială care să răspundă mai bine provocărilor locale și să asigure o dezvoltare durabilă și echitabilă în toate regiunile țării.

3. Alocarea fondurilor bazată pe performanță

Obiectiv: Introducerea unui mecanism de alocare a fondurilor bazat pe performanță, care să recompenseze regiunile care demonstrează utilizarea eficientă a fondurilor inițiale și să stimuleze implementarea proiectelor care contribuie semnificativ la reducerea disparităților regionale și la atingerea obiectivelor strategice naționale și europene.

Aliniere cu documentele de politici: Această măsură ar trebui să fie corelată cu prioritățile UE privind competitivitatea și inovația, asigurând în același timp că finanțarea este direcționată către regiuni care contribuie la obiectivele strategice ale Uniunii.

Context și necesitate:

Alocarea fondurilor europene și naționale în România a fost adesea criticată pentru lipsa de eficiență și pentru risipa de resurse în proiecte care nu au avut impactul dorit. Un sistem bazat pe performanță ar permite o mai bună orientare a resurselor către acele regiuni și proiecte care demonstrează o capacitate crescută de a utiliza eficient fondurile pentru a genera rezultate tangibile. Acest mecanism ar încuraja, de asemenea, o mai mare responsabilitate și ar spori transparența în gestionarea fondurilor publice.

Elemente-cheie ale alocării fondurilor bazate pe performanță:

A. Criterii de evaluare a performanței

- **Indicatori de rezultat:** Alocarea fondurilor suplimentare ar trebui condiționată de atingerea unor indicatori de rezultat specifici, cum ar fi crearea de locuri de muncă, reducerea sărăciei, îmbunătățirea infrastructurii și creșterea accesului la servicii publice esențiale. Acești indicatori trebuie adaptați la specificul fiecărei regiuni și vor reflecta obiectivele strategice stabilite la nivel național și european.

- **Progresul proiectelor:** Performanța trebuie evaluată pe baza progresului în implementarea proiectelor, inclusiv respectarea termenelor, utilizarea eficientă a resurselor și calitatea rezultatelor obținute. Regiunile care reușesc să finalizeze proiectele în mod eficient și să livreze rezultate de impact vor fi eligibile pentru finanțare suplimentară.

B. Stimulente pentru performanță

- **Finanțare suplimentară:** Regiunile care demonstrează performanțe ridicate în utilizarea fondurilor vor primi finanțare suplimentară pentru a extinde sau dezvolta noi proiecte. Acest mecanism va încuraja o competiție sănătoasă între regiuni pentru a maximiza eficiența și impactul fondurilor.
- **Acces prioritar la programe-pilot:** Regiunile cu performanțe ridicate ar putea avea acces prioritar la participarea în programe-pilot sau proiecte inovatoare, ceea ce le-ar permite să experimenteze soluții noi și să contribuie la dezvoltarea de bune practici care ar putea fi extinse la nivel național.

C. Monitorizare și raportare

- **Sisteme de monitorizare robuste:** Implementarea unui sistem robust de monitorizare a progresului proiectelor este esențială pentru a asigura acuratețea evaluării performanței. Aceste sisteme trebuie să includă rapoarte periodice detaliate, audituri independente și utilizarea de tehnologii digitale pentru a urmări în timp real progresul proiectelor.
- **Transparența datelor:** Datele privind performanța și utilizarea fondurilor trebuie să fie publice și accesibile pentru toți actorii interesați, inclusiv pentru cetățeni și organizațiile non-guvernamentale. Transparența va spori responsabilitatea autorităților locale și va permite o evaluare obiectivă a performanței.

D. Sprijin pentru regiunile cu performanță scăzută

- **Asistență tehnică:** Regiunile care întâmpină dificultăți în atingerea indicatorilor de performanță vor beneficia de asistență tehnică și suport suplimentar pentru a îmbunătăți capacitatea de gestionare a proiectelor. Aceasta poate include formare pentru personalul local, consultanță în planificarea strategică și acces la expertiză externă.
- **Recalibrarea proiectelor:** În cazul în care regiunile nu reușesc să atingă indicatorii de performanță, proiectele vor fi reevaluate și recalibrate pentru a asigura o utilizare mai eficientă a fondurilor. Aceasta poate implica realocarea resurselor către alte proiecte cu potențial mai mare de succes sau revizuirea obiectivelor inițiale.

Rezultate așteptate:

Prin implementarea alocării fondurilor bazate pe performanță, considerăm că va exista o îmbunătățire semnificativă a eficienței și impactului fondurilor publice în România.

Acest sistem va stimula o mai mare responsabilitate în utilizarea resurselor, va încuraja inovarea și va contribui la reducerea disparităților regionale. De asemenea, va spori transparența și va întări încrederea cetățenilor în capacitatea autorităților de a gestiona fondurile în mod eficient.

Aliniere cu strategia UE și națională:

Alocarea fondurilor bazată pe performanță este în linie cu prioritățile Uniunii Europene pentru o utilizare mai eficientă a resurselor și pentru asigurarea unei creșteri economice durabile și echitabile. Această abordare contribuie la realizarea obiectivelor de coeziune economică, socială și teritorială, promovate de Politica de Coeziune post-2027, și este în concordanță cu angajamentele naționale de a sprijini o dezvoltare regională echilibrată și sustenabilă.

4. Transparență și responsabilitate sporită

Obiectiv:

Consolidarea mecanismelor de transparență și responsabilitate în alocarea și utilizarea fondurilor pentru a asigura utilizarea eficientă a resurselor, a reduce riscurile de corupție și a spori încrederea publicului în procesele de dezvoltare regională.

Aliniere cu documentele de politici:

Această inițiativă este esențială pentru menținerea integrității Politicii de Coeziune, asigurându-se că fondurile sunt gestionate în mod corespunzător și contribuie la obiectivele de coeziune economică și socială.

Context și necesitate:

În gestionarea fondurilor publice, transparența și responsabilitatea sunt esențiale pentru a asigura că resursele sunt utilizate corect și eficient, iar proiectele finanțate aduc beneficii reale comunităților vizate. În contextul dezvoltării regionale din România, unde riscurile de corupție și utilizarea inefficientă a fondurilor sunt preocupări persistente, este imperativ să se implementeze măsuri riguroase pentru a întări aceste principii.

Elemente cheie ale transparenței și responsabilității sporite:

A. Sisteme de monitorizare și evaluare îmbunătățite

- **Monitorizare continuă:** Implementarea unor sisteme de monitorizare continuă care să urmărească progresul fiecărui proiect în timp real. Aceste sisteme ar trebui să fie accesibile atât autorităților centrale, cât și publicului larg, pentru a asigura un nivel ridicat de transparență.
- **Evaluare periodică:** Realizarea de evaluări periodice independente pentru a verifica dacă fondurile sunt utilizate conform planurilor inițiale și dacă obiectivele sunt atinse. Aceste evaluări vor fi esențiale pentru a identifica rapid eventualele probleme și pentru a lua măsuri corective.

B. Raportare transparentă și accesibilă

- **Publicarea rapoartelor financiare:** Toate rapoartele financiare legate de proiectele finanțate vor fi publicate într-un format accesibil și ușor de înțeles pentru publicul larg. Aceste rapoarte vor include informații detaliate despre alocările bugetare, cheltuielile efectuate și progresul în implementarea proiectelor.
- **Platforme online pentru transparență:** Crearea unor platforme online unde cetățenii pot accesa informații despre utilizarea fondurilor publice și pot urmări în timp real implementarea proiectelor. Aceste platforme vor permite, de asemenea, feedback-ul publicului, care poate semnală eventuale nereguli.

C. Mecanisme stricte de audit și control

- **Audituri independente:** Realizarea de audituri independente și periodice pentru a verifica corectitudinea și legalitatea utilizării fondurilor. Aceste audituri ar trebui să fie realizate de entități externe, pentru a asigura imparțialitatea și obiectivitatea procesului.
- **Măsuri anticorupție:** Implementarea unor măsuri stricte anticorupție, inclusiv monitorizarea atentă a licitațiilor publice, verificarea conflictelor de interese și impunerea de sancțiuni severe în cazurile de corupție sau utilizare frauduloasă a fondurilor.

D. Implicarea societății civile și a cetățenilor

- **Consultări publice:** Organizarea de consultări publice periodice în cadrul cărora cetățenii și reprezentanții societății civile pot participa la discuții despre alocarea și utilizarea fondurilor. Aceste consultări vor ajuta la creșterea transparenței și la asigurarea faptului că proiectele finanțate răspund nevoilor reale ale comunităților.

- **Mecanisme de feedback și plângeri:** Implementarea unor mecanisme eficiente prin care cetățenii pot depune plângeri sau pot oferi feedback cu privire la modul în care sunt gestionate fondurile publice. Aceste mecanisme ar trebui să asigure un răspuns prompt și eficient la orice problemă semnalată.

E. Consolidarea capacității administrative

- **Formare profesională:** Personalul implicat în gestionarea fondurilor publice va beneficia de formare continuă în domenii precum managementul financiar, auditul și controlul intern, pentru a asigura o utilizare cât mai eficientă și transparentă a resurselor.
- **Dezvoltarea competențelor digitale:** Investiții în dezvoltarea competențelor digitale ale personalului administrativ pentru a utiliza eficient noile platforme și sisteme de monitorizare și raportare.

Rezultate așteptate:

Prin implementarea unor măsuri sporite de transparență și responsabilitate, se așteaptă o reducere semnificativă a riscurilor de corupție și a utilizării ineficiente a fondurilor publice. Aceste măsuri vor contribui la creșterea încrederii cetățenilor în capacitatea autorităților de a gestiona resursele publice în mod responsabil și vor asigura că fondurile sunt utilizate pentru a sprijini proiecte care aduc beneficii reale și sustenabile comunităților.

Aliniere cu strategia UE și națională:

Aceste măsuri de transparență și responsabilitate sunt aliniate cu prioritățile Uniunii Europene pentru o mai mare integritate și eficiență în gestionarea fondurilor publice. Ele contribuie la realizarea obiectivelor de coeziune economică și socială, promovând, în același timp, un mediu de lucru etic și transparent, esențial pentru succesul pe termen lung al politicilor de dezvoltare regională.

5. Planuri locale de dezvoltare economică

Obiectiv:

Sprijinirea creării și implementării de planuri locale de dezvoltare economică, adaptate la nevoile și potențialul specific al fiecărui județ mai puțin dezvoltat, pentru a stimula creșterea economică durabilă, crearea de locuri de muncă și îmbunătățirea calității vieții în comunitățile respective.

Aliniere cu documentele de politici:

Aceste planuri ar trebui să se alinieze cu noua abordare strategică a UE, care promovează creșterea și competitivitatea prin reforme și investiții la nivel local și regional.

Context și necesitate:

Disparitățile economice și sociale dintre județele din România, și chiar în interiorul acestora, sunt adesea cauzate de lipsa unor strategii coerente și personalizate de dezvoltare economică la nivel local. Regiunile mai puțin dezvoltate necesită planuri economice care să valorifice potențialul local și să răspundă specificităților economice, sociale și culturale ale fiecărei comunități. Aceste planuri ar trebui să fie integrate și să se alinieze cu strategiile naționale și europene, asigurând coerență și complementaritate.

Elemente-cheie ale planurilor locale de dezvoltare economică:

A. Evaluarea nevoilor și potențialului local

- **Analiză diagnostic:** Elaborarea de studii și analize diagnostice care să evalueze nevoile economice, resursele disponibile, punctele forte și vulnerabilitățile fiecărei regiuni. Aceste studii ar trebui să includă aspecte economice, sociale, demografice și de mediu, pentru a oferi o imagine completă și detaliată a potențialului de dezvoltare.

- **Identificarea sectoarelor strategice:** Pe baza analizei diagnostice, identificarea sectoarelor economice cu potențial de creștere și care pot aduce valoare adăugată la nivel local. Acestea pot include agricultura, turismul, industriile creative, IT&C, și energiile regenerabile, în funcție de specificul fiecărei regiuni.

B. Elaborarea strategiilor de dezvoltare economică

- **Planificare strategică participativă:** Implicarea actorilor locali, inclusiv autoritățile publice, mediul de afaceri, organizațiile non-guvernamentale și comunitățile locale, în procesul de elaborare a planurilor de dezvoltare. Această abordare participativă asigură că strategiile sunt adaptate la nevoile reale și au sprijinul comunității.
- **Stabilirea de obiective și priorități:** Definirea unor obiective clare și măsurabile pe termen scurt, mediu și lung, care să ghideze eforturile de dezvoltare economică. Aceste obiective trebuie să fie aliniate cu strategiile naționale și europene și să vizeze creșterea competitivității locale, crearea de locuri de muncă și reducerea disparităților economice.

C. Instrumente și resurse pentru implementare

- **Alocarea resurselor financiare:** Identificarea surselor de finanțare, inclusiv fonduri europene, fonduri guvernamentale și investiții private, pentru susținerea implementării planurilor de dezvoltare economică. Este esențială o planificare financiară riguroasă care să asigure utilizarea eficientă a resurselor disponibile.
- **Parteneriate public-private:** Promovarea parteneriatelor public-private (PPP), însă bazate pe o legislație solidă și serioasă, pentru a atrage investiții și expertiză din sectorul privat, care să sprijine dezvoltarea infrastructurii, crearea de locuri de muncă și dezvoltarea competențelor la nivel local.

D. Monitorizare, evaluare și adaptare

- **Monitorizarea progresului:** Implementarea unui sistem de monitorizare continuă a progresului planurilor de dezvoltare economică. Acesta va permite evaluarea periodică a rezultatelor și adaptarea planurilor în funcție de evoluția contextului local și de nevoile emergente.
- **Evaluare impact:** Realizarea de evaluări de impact la intervale periodice pentru a măsura efectele economice și sociale ale planurilor și pentru a asigura că acestea contribuie la reducerea disparităților regionale și la îmbunătățirea calității vieții în comunități.
- **Flexibilitate și adaptabilitate:** Planurile de dezvoltare trebuie să fie suficient de flexibile pentru a se adapta la schimbările economice și sociale neprevăzute. Aceasta include revizuirea periodică a obiectivelor și priorităților în funcție de evoluția locală și națională.

E. Capacitate administrativă și implicare comunitară

- **Consolidarea capacității instituționale:** Autoritățile locale vor necesita sprijin în dezvoltarea capacităților administrative pentru a planifica, implementa și monitoriza eficient planurile de dezvoltare. Aceasta include formare continuă și asistență tehnică pentru personalul administrativ.
- **Implicarea comunității:** Un aspect esențial al succesului planurilor de dezvoltare economică este implicarea activă a comunităților locale. Aceasta asigură că proiectele răspund nevoilor reale ale cetățenilor și beneficiază de sprijinul acestora pe termen lung.

Rezultate așteptate:

Prin implementarea planurilor locale de dezvoltare economică, se anticipează o revitalizare a economiilor locale în județele mai puțin dezvoltate, crearea de noi locuri de muncă, creșterea investițiilor și îmbunătățirea condițiilor de viață pentru locuitori.

Aceste planuri vor contribui la reducerea disparităților regionale și la asigurarea unei dezvoltări economice echilibrate și sustenabile în întreaga țară.

Aliniere cu strategia UE și națională:

Planurile locale de dezvoltare economică sunt în deplină conformitate cu orientările strategice ale Uniunii Europene și cu prioritățile naționale ale României.

Acestea susțin obiectivele de coeziune economică, socială și teritorială promovate de Politica de Coeziune post-2027, printr-o abordare personalizată și integrată a dezvoltării economice la nivel regional.

6. Sprijin pentru întreprinderile mici și microfinanțare

Obiectiv:

Stabilirea de instituții de microfinanțare și programe de finanțare dedicate sprijinirii întreprinderilor mici și startup-urilor în județele mai puțin dezvoltate, pentru a stimula inovația, crearea de locuri de muncă și dezvoltarea economică locală.

Aliniere cu documentele de politici:

Sprijinirea IMM-urilor este centrală pentru dezvoltarea economică și socială a regiunilor mai puțin dezvoltate și se aliniază cu angajamentul UE de a stimula inovația și crearea de locuri de muncă.

Context și necesitate:

Întreprinderile mici și mijlocii (IMM-urile) sunt coloana vertebrală a economiei românești, contribuind semnificativ la ocuparea forței de muncă și la creșterea economică. În județele mai puțin dezvoltate, însă, IMM-urile se confruntă cu provocări majore, cum ar fi accesul limitat la finanțare, infrastructura slab dezvoltată și lipsa de competențe adecvate. Sprijinul specific pentru aceste întreprinderi, prin microfinanțare și alte forme de finanțare adaptate, este esențial pentru a stimula inovația și a reduce disparitățile economice regionale.

Elemente-cheie ale sprijinului pentru întreprinderile mici și microfinanțare:

A. Crearea de instituții de microfinanțare

- **Instituții dedicate:** Înființarea unor instituții de microfinanțare specializate care să ofere acces la credite pentru IMM-urile și startup-urile din județele mai puțin dezvoltate. Aceste instituții ar trebui să fie capabile să ofere produse financiare adaptate nevoilor specifice ale întreprinderilor mici, cum ar fi credite pe termen scurt, împrumuturi pentru capital de lucru și microcredite pentru startup-uri.

- **Simplificarea procedurilor:** Simplificarea proceselor de aplicare și acordare a microcreditelor pentru a facilita accesul întreprinderilor mici la finanțare. Acest lucru ar putea include reducerea birocrăției și a cerințelor de garanții, astfel încât mai multe întreprinderi mici să poată beneficia de sprijin financiar.

B. Programe de sprijin financiar pentru IMM-uri

- **Subvenții și granturi:** Oferirea de subvenții și granturi pentru IMM-urile din regiunile subdezvoltate pentru a sprijini inovarea, extinderea capacităților de producție și penetrarea de noi piețe. Aceste fonduri ar trebui să fie destinate proiectelor care au potențialul de a crea locuri de muncă și de a stimula creșterea economică locală.
- **Scheme de garanții pentru împrumuturi:** Implementarea unor scheme de garanții care să permită IMM-urilor să acceseze împrumuturi bancare, chiar și atunci când nu pot oferi garanții convenționale. Aceste scheme ar trebui să fie susținute de fonduri publice sau europene și să fie gestionate de instituții financiare sau agenții guvernamentale.

C. Instruire și asistență tehnică:

- **Program de mentorat și formare:** Dezvoltarea de programe de mentorat și formare pentru antreprenori, care să le ofere competențele necesare pentru a-și gestiona mai bine afacerile. Aceste programe ar putea acoperi aspecte precum managementul financiar, marketingul digital, inovația în afaceri și accesarea piețelor internaționale.
- **Asistență tehnică:** Oferirea de asistență tehnică pentru dezvoltarea de planuri de afaceri, identificarea surselor de finanțare și implementarea de noi tehnologii în IMM-uri. Acest sprijin poate veni din partea autorităților locale, organizațiilor non-guvernamentale sau a altor parteneri din sectorul privat.

D. Stimulente pentru startup-uri

- **Facilități fiscale:** Introducerea unor facilități fiscale pentru startup-urile care se înființează în județele mai puțin dezvoltate. Aceste facilități ar putea include scutiri de la impozitul pe profit pe o perioadă determinată sau reduceri de taxe pentru angajarea forței de muncă locale.
- **Acces la piețe:** Sprijinirea startup-urilor în accesarea piețelor regionale, naționale și internaționale prin programe de networking, târguri și expoziții, precum și prin crearea de parteneriate cu alte companii și instituții.

E. Promovarea culturii antreprenoriale

- **Campanii de informare:** Organizarea de campanii de informare și sensibilizare la nivel local, în parteneriat cu structurile asociative ale mediului privat, pentru a încuraja antreprenoriatul și pentru a informa potențialii antreprenori despre oportunitățile de finanțare și sprijin disponibile.
- **Întreprinderi sociale:** Încurajarea dezvoltării întreprinderilor sociale care, pe lângă crearea de locuri de muncă, contribuie la soluționarea problemelor sociale în comunitățile locale, cum ar fi excluziunea socială sau sărăcia.

Rezultate așteptate:

Prin sprijinul oferit IMM-urilor și startup-urilor prin microfinanțare și alte forme de sprijin financiar, se așteaptă o revitalizare a economiilor locale în județele mai puțin dezvoltate, crearea de noi locuri de muncă, creșterea inovării și îmbunătățirea competitivității economice a acestor regiuni.

Aceste măsuri vor contribui la reducerea disparităților economice și la dezvoltarea durabilă a economiei românești.

Aliniere cu strategia UE și națională:

Sprijinul pentru IMM-uri și microfinanțarea sunt în deplină conformitate cu prioritățile Uniunii Europene pentru promovarea coeziunii economice și sociale, dezvoltarea regională echilibrată și susținerea inovației și antreprenoriatului.

Aceste măsuri reflectă angajamentul României de a sprijini dezvoltarea întreprinderilor mici și de a reduce disparitățile regionale, contribuind astfel la realizarea obiectivelor de coeziune economică și socială.

7. Programe de educație și dezvoltare a competențelor

Obiectiv:

Lansarea de programe de educație și formare profesională care să crească nivelul de calificare al forței de muncă din județele mai puțin dezvoltate, cu un accent special pe alinierea competențelor dobândite la cerințele pieței de muncă și pe susținerea tranziției către o economie bazată pe cunoaștere și tehnologie.

Aliniere cu documentele de politici:

Aceasta este în conformitate cu viziunea UE de a construi o „Uniune a competențelor”, axată pe investiții în formarea adulților și învățarea pe tot parcursul vieții.

Context și necesitate:

În județele mai puțin dezvoltate din România, lipsa competențelor adecvate în rândul forței de muncă reprezintă un obstacol major în calea dezvoltării economice. Nivelul scăzut de calificare limitează oportunitățile de angajare și reduce atractivitatea acestor regiuni pentru investițiile economice. În acest context, programele de educație și dezvoltare a competențelor sunt esențiale pentru a susține creșterea economică, reducerea șomajului și adaptarea la noile cerințe ale pieței muncii.

Elemente-cheie ale programelor de educație și dezvoltare a competențelor:

A. Educație vocațională și formare profesională

- **Școli profesionale și centre de formare:** Înființarea sau revitalizarea școlilor profesionale și a centrelor de formare în județele mai puțin dezvoltate. Aceste instituții vor oferi cursuri adaptate la nevoile pieței locale, în domenii precum meșteșugurile, construcțiile, industria prelucrătoare, agricultură, servicii și IT.

- **Programe de ucenicie:** Dezvoltarea programelor de ucenicie care să combine educația teoretică cu experiența practică la locul de muncă. Aceste programe vor fi realizate în parteneriat cu întreprinderile locale, asigurând o tranziție ușoară a absolvenților în câmpul muncii.

B. Dezvoltarea competențelor digitale

- **Cursuri de competențe digitale:** Organizarea de cursuri de formare în competențe digitale, care să includă utilizarea computerului, programare de bază, marketing digital, și alte abilități relevante pentru economia digitală. Aceste cursuri vor fi disponibile pentru toate categoriile de vârstă, dar cu un accent special pe tineret și persoanele în căutarea unui loc de muncă.
- **Inițiative de e-learning:** Promovarea inițiativelor de e-learning care să permită accesul la educație digitală și formare continuă chiar și pentru locuitorii din zonele izolate. Aceste inițiative vor contribui la reducerea decalajului digital și la creșterea incluziunii digitale.

C. Alinierea competențelor la cerințele pieței muncii

- **Parteneriate cu mediul de afaceri:** Crearea de parteneriate între instituțiile de învățământ, centrele de formare și companiile locale pentru a asigura că programele de formare sunt aliniate la cerințele reale ale pieței muncii. Aceste parteneriate vor facilita și plasarea absolvenților în locuri de muncă imediat după finalizarea studiilor.
- **Cercetări de piață:** Efectuarea de cercetări periodice de piață pentru a identifica nevoile emergente de competențe la nivel local și regional. Pe baza acestor date, programele de formare vor fi adaptate pentru a răspunde cerințelor dinamice ale pieței.

D. Promovarea educației continue și a învățării pe tot parcursul vieții

- **Programe de reconversie profesională:** Implementarea unor programe de reconversie profesională pentru persoanele care doresc să își schimbe cariera sau care sunt afectate de schimbările economice, cum ar fi declinul anumitor industrii. Aceste programe vor oferi formare în noi domenii de activitate, cum ar fi tehnologia verde, servicii moderne și industrii creative.
- **Învățarea pe tot parcursul vieții:** Încurajarea participării la educație și formare pe tot parcursul vieții prin oferirea de cursuri de scurtă durată, workshop-uri și seminarii. Acestea vor fi accesibile tuturor, indiferent de vârstă sau nivel de educație, și vor fi menite să îmbunătățească competențele și să asigure adaptabilitatea forței de muncă.

E. Sprijin pentru tineri și grupuri vulnerabile

- **Programe de sprijin pentru tineri:** Dezvoltarea de programe specifice pentru tineri, care să includă orientare profesională, mentorat, stagii de practică și suport pentru antreprenoriat. Aceste programe vor avea ca scop reducerea șomajului în rândul tinerilor și facilitarea integrării acestora pe piața muncii.
- **Incluziune socială:** Crearea de programe dedicate grupurilor vulnerabile, inclusiv persoanelor cu dizabilități, minorităților etnice și persoanelor din medii defavorizate, pentru a asigura accesul egal la educație și formare. Aceste inițiative vor contribui la reducerea excluziunii sociale și la crearea de oportunități economice pentru toți.

Rezultate așteptate:

Prin implementarea acestor programe de educație și dezvoltare a competențelor, se așteaptă o creștere semnificativă a nivelului de calificare a forței de muncă în județele mai puțin dezvoltate.

Aceste măsuri vor contribui la reducerea șomajului, creșterea competitivității economice și îmbunătățirea perspectivelor de angajare pentru locuitorii din aceste regiuni. De asemenea, vor susține tranziția către o economie modernă, bazată pe cunoaștere și tehnologie.

Aliniere cu strategia UE și națională:

Programele de educație și dezvoltare a competențelor sunt alinate cu obiectivele Uniunii Europene privind creșterea economică inclusivă, educația pe tot parcursul vieții și reducerea disparităților regionale.

Aceste inițiative reflectă angajamentul României de a dezvolta o forță de muncă bine calificată, capabilă să răspundă provocărilor economice și sociale ale secolului XXI, și de a sprijini coeziunea economică și socială la nivel național și european.

8. Elemente diverse cu privire la IMM-uri

A. Transformarea digitală și inovarea tehnologică

- **Programe de modernizare tehnologică:** Finanțare pentru adoptarea de noi tehnologii și pentru dezvoltarea competențelor digitale ale angajaților IMM-urilor.
- **Măsuri de securitate cibernetică:** Implementarea unor măsuri de protecție împotriva riscurilor cibernetice, esențiale pentru menținerea competitivității și protecției datelor în mediul digital.

B. Sustenabilitatea și tranziția verde

- **Programe pentru tranziția verde:** Inițiative care să sprijine IMM-urile în adoptarea tehnologiilor verzi, reducerea amprente de carbon și creșterea eficienței energetice.
- **Reziliența climatică:** Dezvoltarea de strategii care să ajute IMM-urile să se adapteze la schimbările climatice și să își diversifice lanțurile de aprovizionare.

C. Simplificarea reglementărilor și accesului la piețe

- **Armonizarea reglementărilor:** Crearea unor cadre de reglementare mai simple și coerente la nivel european pentru a facilita funcționarea transfrontalieră a IMM-urilor.
- **Acces la piețele internaționale:** Programe care să sprijine IMM-urile în extinderea pe piețele globale, inclusiv prin simplificarea procedurilor de export și acordarea de suport logistic.

D. Incluziunea și egalitatea de gen:

- **Programe dedicate pentru femeile antreprenor:** Inițiative care să asigure accesul egal la resurse pentru femeile antreprenor, inclusiv accesul la capital, mentorat și rețele de suport.
- **Centre de sprijin pentru antreprenori în zonele rurale și marginalizate:** Crearea unor centre care să ofere informații și suport pentru antreprenorii din comunități marginalizate și zonele subdezvoltate.

E. Antreprenoriatul social

- **Sprijin specific pentru antreprenoriatul social:** Programe de finanțare și mentorat care să sprijine IMM-urile ce își propun să genereze impact social, contribuind astfel la o economie mai inclusivă și echitabilă.

Concluzii:

Propunerile prezentate sunt construite pentru a răspunde într-un mod coerent și integrat la provocările și oportunitățile identificate atât la nivel național, cât și european, în contextul Politicii de Coeziune post-2027.

Aceste propuneri sunt fundamentate pe necesitatea reducerii disparităților regionale din România și promovarea unei dezvoltări economice și sociale echitabile în toate regiunile țării.

1. Alinierea la orientările politice și strategice ale Uniunii Europene și României:

Propunerile sunt aliniate la prioritățile Uniunii Europene, care subliniază importanța unei dezvoltări teritoriale echilibrate, competitivității economice și sustenabilității.

În plus, ele reflectă angajamentul României de a aborda provocările regionale și de a contribui la coeziunea economică și socială printr-o serie de măsuri bine direcționate:

- **Infrastructură îmbunătățită:** Investițiile în infrastructură sunt esențiale pentru a conecta regiunile subdezvoltate la centrele economice mai prospere, facilitând astfel accesul la servicii esențiale și oportunități economice. Modernizarea infrastructurii de transport, digitală și sanitară va reduce disparitățile și va stimula dezvoltarea economică.
- **Guvernanță descentralizată:** Gestionarea descentralizată a fondurilor va permite autorităților locale să abordeze mai eficient nevoile și prioritățile specifice fiecărei regiuni. Acest model de guvernanță reflectă principiul subsidiarității, care este esențial pentru Politica de Coeziune post-2027.
- **Alocarea fondurilor bazată pe performanță:** Introducerea unui mecanism de alocare a fondurilor bazat pe performanță va stimula utilizarea eficientă a resurselor, asigurând că fondurile sunt direcționate către proiecte care aduc rezultate tangibile și contribuie semnificativ la reducerea disparităților regionale.

- **Sprijin pentru educație și inovație:** Programele de educație și dezvoltare a competențelor sunt fundamentale pentru creșterea nivelului de calificare al forței de muncă, în timp ce sprijinul pentru inovație va încuraja dezvoltarea de noi tehnologii și soluții care pot stimula competitivitatea și creșterea economică la nivel regional.

2. Coerență cu documentele strategice recente:

Propunerile asigură coerența cu strategiile și documentele politice recente, atât la nivel european, cât și național.

Ele sunt configurate pentru a răspunde direct provocărilor identificate în aceste documente și pentru a sprijini realizarea obiectivelor de coeziune economică, socială și teritorială:

- **Strategia Europeană pentru 2024-2029:** Prin alinierea la prioritățile europene, propunerile contribuie la realizarea obiectivelor de creștere economică durabilă, competitivitate și tranziție verde, esențiale pentru viitorul Europei.
- **Poziționarea preliminară a României:** Aceste propuneri sunt în concordanță cu prioritățile naționale, care subliniază necesitatea reducerii disparităților regionale și promovării unei dezvoltări echitabile și durabile în toate regiunile țării.

3. Consultarea și implicarea partenerilor:

Un aspect esențial al acestor propuneri este asigurarea că acestea răspund cerințelor actuale privind consultarea și implicarea partenerilor.

În contextul Politicii de Coeziune post-2027, consultarea partenerilor relevanți – inclusiv autorități locale, sectorul privat prin structurile asociative relevante, organizații non-guvernamentale și comunități locale – este crucială pentru a asigura că strategiile și proiectele reflectă cu adevărat nevoile și aspirațiile celor afectați:

- **Consultare și implicare:** Propunerile subliniază importanța unui proces participativ, în care toți actorii relevanți sunt implicați activ în formularea și implementarea politicilor și proiectelor de dezvoltare.
- **Transparență și responsabilitate:** Asigurarea transparenței și responsabilității în procesul de consultare și implementare va spori încrederea cetățenilor și va asigura că fondurile sunt utilizate în mod eficient pentru a obține rezultate pozitive și durabile.

Concluzie finală:

Prin integrarea acestor propuneri, România va putea să abordeze în mod eficient provocările de dezvoltare regională și să contribuie la realizarea obiectivelor de coeziune economică, socială și teritorială, promovate de Uniunea Europeană.

Aceste propuneri nu doar că vor stimula creșterea economică și reducerea disparităților, dar vor și asigura un viitor sustenabil și echitabil pentru toate regiunile din România.

